

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Добрич“

**ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ
И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА**

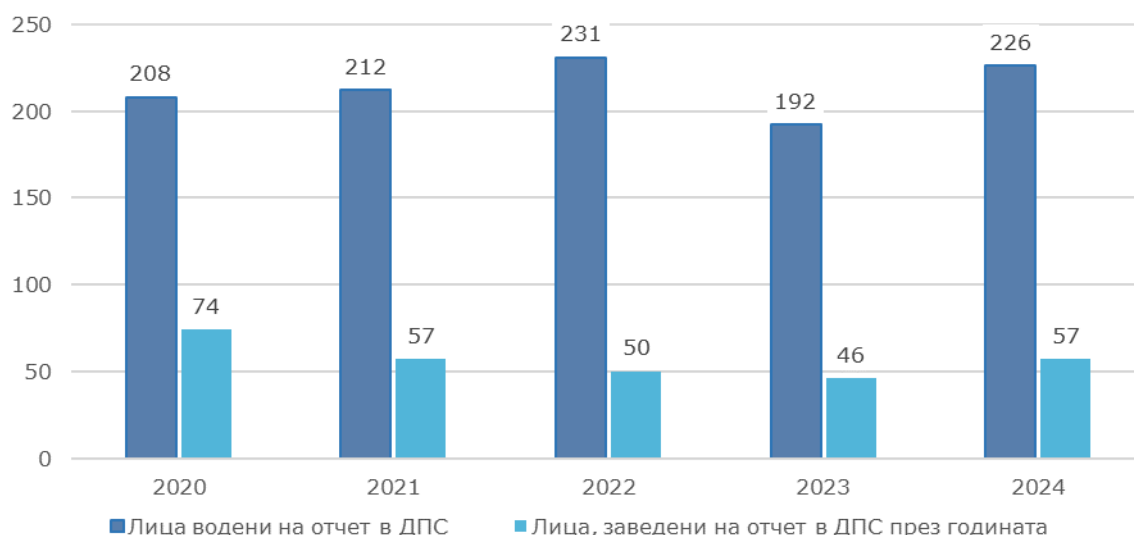
През 2024 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи (ДПС) в област Добрич са водени 226 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2023 г. броят им се увеличава с 34, или със 17.7% (виж табл. 1).

**Таблица 1. Водени на отчет в ДПС по пол и възрастови групи
през 2024 година**

Водени на отчет	Общо	Момчета	Момичета (Брой)
Общо	226	193	33
Малолетни (8 - 13 г.)	55	49	6
Непълнолетни (14 - 17 г.)	171	144	27

Броят на заведените на отчет² в ДПС през 2024 г. в област Добрич е 57, или 25.2% от всички водени на отчет, като 59.6% от тях са непълнолетни (виж фиг. 1).

**Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС
през периода 2020 - 2024 година**

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

През 2024 г. **снети от отчет в ДПС** са 61 малолетни и непълнолетни, или 27.0% от водените на отчет през годината:

- поради поправяне на поведението - 43 (70.5%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 16 (26.2%);
- на други основания - 2 (3.3%).

За извършени противообществени прояви през 2024 г. през ДПС са преминали 262 деца, като от тях момчетата са 206 (78.6%), а момичетата – 56 (21.4%).

Разпределението на преминалите през ДПС по някои видове противообществени прояви е следното:

- прояви на насилие и агресия - 68 (26.0%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 40 (15.3%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 38 (14.5%);
- употреба на психоактивни вещества - 24 (9.2%);
- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 23 (8.8%);
- тормоз - 17 (6.5%).

През 2024 г. **малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени престъпления** в област Добрич, са 99.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби през отчетната година са 42, или 42.4% от всички преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти и кражбите от домове - по 14.3%, следват джебчийски кражби - 4.8%.

През 2024 г. в ДПС са регистрирани 25 **пострадали от престъпления** на възраст 8 - 17 години, от които 17 (68.0%) са момчета и 8 (32.0%) - момичета. Малолетните пострадали лица са 32.0%, а непълнолетните - 68.0%.

Сред жертвите на престъпления най-много са пострадалите от кражби на имущество - 12 лица (48.0%). Следват тези от нанесени телесни повреди – 3 лица (12.0%), от грабежи - 3 лица (12.0%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

В структурата на общественоопасните деяния, за които са наложени възпитателни мерки през годината, най-голям е относителният дял на извършените престъпления - 101 (50.0%), следвани от противообществените прояви - 94 (46.5%), и административните нарушения - 7 (3.5%).

През отчетната година местните комисии са наложили 264 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

прояви на малолетните и непълнолетните на 162 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 202 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 119 мерки (45.1%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 66 мерки (25.0%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 57 мерки (21.6%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 11 мерки (4.2%);
- задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото - 5 мерки (1.9%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС не се включва броят на малолетните и непълнолетните, които са преминали през ДПС.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи повече от една възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживее на лицата